

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

ટેક્સ અપીલ નંબર ૫૯૬/૨૦૦૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે?	
૨.	રિપોર્ટ્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?	
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય	

	પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	
પ.	દીવાની ન્યાયાધીશને પરિપત્રિત કરવું કે નહિ?	

=====

બિપિનચંદ્ર કે. ભાટિયા....અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

આસિસ્ટન્ટ કમિશનર ઓફ ઇનકમ ટેક્સ....સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ: અપીલકર્તા(ઓ) નંબર ૧ તરફે મિસ્ટર આર. કે. પટેલ, એડવોકેટ
સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧ તરફે મિસ્ટર એમ. આર. ભટ્ટ, સીનિયર એડવોકેટ,
મિસીસ મૌના એમ. ભટ્ટ, એડવોકેટ સાથે

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

તારીખ: ૦૪/૧૨/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી)

૧. આ અપીલકર્તા-કરદાતા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ એક અપીલ છે, જે આઈટીએટી, રાજકોટ બેંચ જે હવે પછી 'ન્યાયિકરણ' તરીકે ઉલ્લેખિત છે દ્વારા આકારણી વર્ષ ૨૦૦૦-૦૧ માટે આઈટીએ નંબર ૫૯/આરજેટી/૨૦૦૫ માં આપવામાં આવેલા તારીખ ૨૨.૦૧.૨૦૦૫ ના હુકમને પડકારવા માટે છે, જેના દ્વારા ન્યાયિકરણ દ્વારા કરદાતા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવી હતી.

૨. હાલની અપીલ તરફ દોરી જતી ટૂંકી હકીકતો એ છે કે કરદાતાએ આકારણી વર્ષ ૨૦૦૦-૦૧ માટે પોતાની આવકનું પત્રક ફાઈલ કર્યું હતું. તેના અનુસંધાને, સંબંધિત આકારણી અધિકારી દ્વારા વિવિધ ઉમેરા અને અસ્વીકૃતિઓ કરવામાં આવી હતી. તેનાથી નારાજ થઈને, કરદાતાએ વિદ્વાન સીએઆઈટી(એ) નો આશરો લીધેલ, જેમણે કરદાતાની અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરી હતી. જો કે, કરદાતા સીએઆઈટી(એ) ના હુકમથી સંતુષ્ટ ન હોવાથી, તેઓ સદર મેટર વિદ્વાન ન્યાયિકરણ સમક્ષ લઈ ગયા, જેણે ઉપર પેરા-૧ માં જણાવ્યા મુજબ વાદગ્રસ્ત હુકમ પસાર કર્યો હતો. તેથી, કરદાતાએ કાયદાના નીચે મુજબના પ્રશ્નો ઉઠાવીને હાલની અપીલ દાખલ કરેલ છે;

"(૧) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં ન્યાયિકરણ કવોન્ટમ અને ઇંડની કાર્યવાહીમાં અપીલકર્તાના ખુલાસાના વિશ્લેષણ પર 'ના સાબિત થયેલ' ને 'અનપ્રૂવ્ડ' ના સમાન ગણીને આચકર

અધિનિયમ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૨૭૧(૧)(સી) ની જોગવાઈઓનું અર્થઘટન કરવામાં કાયદાની દૃષ્ટિએ સાચું છે, જ્યારે રૂ. ૨,૫૭,૦૦૦/- ના ઉમેરા/અસ્વીકૃતિઓની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે?

(૨) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં ન્યાયિકરણનો અભિગમ કાયદાની દૃષ્ટિએ સાચો છે જ્યારે તે ન્યાયિકરણ સમક્ષ કવોન્ટમ કાર્યવાહીમાં પુષ્ટિ મેળવતા દંડની કાર્યવાહી સાથે સંબંધિત ઉમેરાના પરિણામે કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ દંડ લાદવાની પુષ્ટિ કરે છે?

(૩) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, ન્યાયિકરણ કોઈ પણ અન્ય બાબતો વિના માત્ર આકારણી હુકમના આધારે આચકર અધિનિયમ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ દંડના હુકમની પુષ્ટિ કરવામાં ન્યાયી હતું?"

૩. જો કે, એવું જણાય છે કે હાલની અપીલ ગ્રાહ્ય રાખતી વખતે, આ કોર્ટે વિચારણા માટે માત્ર એક જ પ્રશ્ન ઘડ્યો હતો, જે નીચે મુજબ વંચાય છે;

"શું હકીકતો પર ન્યાયિકરણ ન્યાયિકરણ સમક્ષ કવોન્ટમ કાર્યવાહીમાં રૂ. ૨,૫૭,૦૦૦/- ના ઉમેરાની પુષ્ટિ થવાના પરિણામે કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ દંડ લાદવાની પુષ્ટિ કરવામાં કાયદાની દૃષ્ટિએ સાચું છે?"

જ. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં લેતા, કરદાતા દ્વારા આ અપીલમાં ઉઠાવવામાં આવેલા બાકીના બે પ્રશ્નો પર વિચાર કરવાની કે તેનો જવાબ આપવાની અમને કોઈ જરૂર નથી અને તેમને નામંજૂર કરવામાં આવેલા ગણવાના રહેશે.

પ. અપીલકર્તા-કરદાતા તરફે વિદ્વાન એડવોકેટ મિસ્ટર પટેલે આયકર અધિનિયમ, ૧૯૬૧ જે હવે પછી 'સદર અધિનિયમ' તરીકે ઉલ્લેખિત છે ની કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળની કાર્યવાહીના સંબંધમાં વિદ્વાન સીએઆઈટી(એ) ના હુકમ તેમજ ન્યાયિકરણના હુકમ તરફ અને ખાસ કરીને ન્યાયિકરણના હુકમના પેરા-૪ તરફ અમારું ધ્યાન દોર્યું હતું. તેમણે વધુમાં જમ કરાચેલા સોનાના સંબંધમાં ફાઈલ કરવામાં આવેલા કરદાતાના જવાબ તરફ અમારું ધ્યાન દોર્યું હતું, જેના દ્વારા તેમણે નયન જવેલર્સ પાસેથી સોનું ખરીદ્યું હોવાનો સ્ત્રોત જાહેર કર્યો હતો. તેથી મિસ્ટર પટેલે રજૂઆત કરી હતી કે કરદાતાએ અગાઉથી જ તમામ હકીકતો સાચી અને સચોટ રીતે જાહેર કરી દીધી હોવાથી હાલની અપીલ મંજૂર થવાને પાત્ર છે.

ડ. પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, મિસ્ટર પટેલે સીઆઈટી વિરુદ્ધ ખોડે ઈશ્વરસા એન્ડ સન્સ, [૧૯૭૨] ૮૩ આઈટીઆર ૩૬૯ માં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવેલ છે. તેમણે ટેક્સ અપીલ નંબર ૧૨૮ અને ૧૨૯/૨૦૦૧ માં આપવામાં આવેલા અમૃત ટ્યુબવેલ કંપની વિરુદ્ધ

આસિસ્ટન્ટ સીઆઈટી ના કેસમાં આ કોર્ટના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખવામાં આવેલ છે અને અરજ કરેલ છે કે અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે.

૭. બીજી બાજુ, સામાવાળા-રેવન્યુ તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન સીનિયર એડવોકેટ મિસ્ટર ભટ્ટે વિદ્વાન સીએઆઈટી(એ) ના હુકમ તરફ અમારું ધ્યાન દોર્યું અને સબમિટ કર્યું કે, જો કે કરદાતાને સોનાની ખરીદીનો સ્ત્રોત સમજાવવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ તેઓ તેને યોગ્ય રીતે સમજાવી શક્યા ન હતા, અને તેથી આ અપીલ ગુણવત્તા વિનાની હોવાથી ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

૮. પક્ષકારોના વિદ્વાન કાઉન્સિલોને સાંભળ્યા અને વિદ્વાન સીએઆઈટી(એ) અને વિદ્વાન ન્યાયિકરણના હુકમો સહિત રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીનું અવલોકન કર્યું. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના અવલોકન પરથી એવું જણાય છે કે કરદાતા પાસેથી અમુક સોનું જમ કરવામાં આવ્યું હતું અને રેવન્યુના જણાવ્યા મુજબ, તેઓ તેની ખરીદીનો સ્ત્રોત જાહેર કરવામાં નિષ્ફળ ગયા હોવાથી, તેમની સામે સદર અધિનિયમની કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ દંડની કાર્યવાહી સહિતની યોગ્ય કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી.

૯. મેટરના ઉપરોક્ત દૃષ્ટિકોણથી, અહીં સીઆઈટી વિરુદ્ધ ખોડે ઈશ્વરસા એન્ડ

સન્સ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ લેવો સુસંગત રહેશે, જેમાં એક બિન-નંબરવાળા પેરામાં સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું અને ઠરાવ્યું છે;

"ઉપરોક્ત બાબતો પરથી એ સ્પષ્ટ થાય છે કે દંડની કાર્યવાહી પીનલ કેરેક્ટર ધરાવતી હોવાથી, વિભાગે એ સ્થાપિત કરવું જ જોઈએ કે વિવાદિત રસીદની રકમ કરદાતાની આવક બને છે. કરદાતા દ્વારા આપવામાં આવેલા ખુલાસાની અસત્યતા ઉપરાંત, દંડ લાદતા પહેલા વિભાગ પાસે સચોટ સામગ્રી પુરાવા હોવા જોઈએ જેમાંથી એવું અનુમાન લગાવી શકાય કે કરદાતાએ સભાનપણે પોતાની આવકની વિગતો છુપાવી છે અથવા તેના સંબંધમાં જાણીજોઈને અચોક્કસ વિગતો પૂરી પાડી છે અને વિવાદિત રકમ મહેસૂલી રસીદ છે. કોઈ શંકા નથી કે ટેક્સની ગણતરી માટેની મૂળ આકારણી કાર્યવાહી એ દંડની કાર્યવાહીમાં પુરાવાનો એક સારો ભાગ હોઈ શકે છે પરંતુ માત્ર મૂળ આકારણી હુકમમાં આપેલા કારણોના આધારે દંડ લાદી શકાય નહીં."

૧૦. હાથ પરના કેસમાં, કરદાતાએ પોતાની આવક સંબંધિત ચોક્કસ વિગતો

સભાનપણે છુપાવી છે અથવા જાણીજોઈને અચોક્કસ વિગતો પૂરી પાડી છે તે દર્શાવવા માટે કોઈ સામગ્રી નથી. વધુમાં, રેવન્યુનો કેસ એવો છે કે પોતાની આવકના સંબંધમાં કરદાતા દ્વારા આપવામાં આવેલો ખુલાસો સ્વીકાર્ય નથી અને એવો કેસ નથી કે કરદાતાએ કોઈ ખુલાસો આપ્યો નથી અથવા બિલકુલ ખોટો ખુલાસો આપ્યો છે. તેના બદલે રેવન્યુનો કેસ એવો છે કે કરદાતા દ્વારા આપવામાં આવેલો ખુલાસો સ્વીકારી શકાય નહીં. સમાન સંજોગોમાં, આ કોર્ટે અમૃત ટ્યુબવેલ કંપની વિરુદ્ધ આસિસ્ટન્ટ સીઆઈટી (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં પેરા-૧૫ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું;

"૧૫. જ્યાં સુધી કલમ ૨૭૩(૨)(એ) હેઠળના દંડનો સંબંધ છે, સદર કલમ નીચે મુજબ વંચાય છે;

"૨૭૩(૨)(એ) કલમ ૨૦૮એ ના સબ-સેક્શન (૧) અથવા સબ-સેક્શન (૩) અથવા સબ-સેક્શન (૫) હેઠળ, અથવા કલમ ૨૧૨ ના સબ-સેક્શન (૧) અથવા સબ-સેક્શન (૨) હેઠળ તેના દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર એડવાન્સ ટેક્સનો અંદાજ રજૂ કર્યો છે જે તે જાણતો હતો અથવા તેની પાસે માનવા માટેનું કારણ હતું કે તે અસત્ય છે,..."

ન્યાયિકરણ નોંધ્યું છે કે સીએઆઈટી(એ) એ આ કલમ હેઠળ એઓ દ્વારા લાદવામાં આવેલા દંડની પુષ્ટિ એ આધારે કરી હતી કે કરદાતાની કમાયેલી આવક અને આકારણી કરાયેલી આવક વચ્ચેનો

તફાવત વધુ હતો અને કરદાતાએ પોતે સુધારેલું પત્રક ફાઇલ કરીને રૂ. ૭૫,૦૦૦/- ની આવક જાહેર કરી હતી. ન્યાયિકરણ વધુમાં અવલોકન કર્યું કે સીએઆઈટી(એ) ને એવું જણાયું હતું કે કરદાતા કેશ ક્રેડિટનો સ્ત્રોત સાબિત કરવા સક્ષમ ન હતા, અને તેથી સીએઆઈટી(એ) એ એઓ દ્વારા લાદવામાં આવેલા દંડને યોગ્ય ઠેરવ્યો હતો, જેની પુષ્ટિ ન્યાયિકરણ દ્વારા કરવામાં આવી છે. જો કે, તેમ કરતી વખતે, અહીં ફરીથી, ન્યાયિકરણ એ હકીકતની પ્રશંસા કરવામાં નિષ્ફળ ગયું કે કરદાતાએ એડવાન્સ ટેક્સ સંબંધિત કોઈ એવી વિગતો પૂરી પાડી ન હતી જે અસત્ય હોય. તેનાથી વિપરીત, ઉમેરાઓ એવા પ્રકારના હતા કે જેની કરદાતા અગાઉથી કલ્પના કરી શક્યા ન હોત. તેથી, અમે એવા અભિપ્રાયના છીએ કે ન્યાયિકરણના હુકમને કાયમ રાખી શકાય નહીં અને તે રદ થવા તથા બાજુ પર મુકવાને પાત્ર છે."

૧૧. મેટરના ઉપરોક્ત દષ્ટિકોણથી, **સીઆઈટી વિરુદ્ધ ખોડે ઇશ્વરસા એન્ડ સન્સ (ઉપર મુજબ)** માં સર્વોચ્ચ અદાલતનો નિર્ણય અને આ કોર્ટનો **અમૃત વ્યુબવેલ કંપની વિરુદ્ધ આસિસ્ટન્ટ સીઆઈટી (ઉપર મુજબ)** નો નિર્ણય હાલના કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે. તેથી, અપીલ મંજૂર થવાને પાત્ર છે.

૧૨. પરિણામે, હાલની અપીલ મંજૂર કરવામાં આવે છે. તદનુસાર, હાલની અપીલમાં ઉઠાવવામાં આવેલા કાયદાના પ્રશ્નનો જવાબ અપીલકર્તા-કરદાતાની તરફેણમાં અને સામાવાળા-રેવન્યુની વિરુદ્ધમાં આપવામાં આવે છે.

(કે. એસ. ઝવેરી, ન્યાયમૂર્તિ)

(કે. જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

ઉમેશ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.